

Súd: Okresný súd Rožňava
Spisová značka: 8P/148/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7821202747
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Dušáková
ECLI: ECLI:SK:OSRV:2021:7821202747.1

Uznesenie

Okresný súd Rožňava vo veci starostlivosti súdu o maloletého S. C., narodeného X.X.XXXX, dieťaťa rodičov - matky V. C., narodenej XX.XX.XXXX, zomrelej X.XX.XXXX a otca V. C., narodeného XX.X.XXXX, zomrelého XX.X.XXXX, o návrhu Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny, Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny M., odboru sociálnych vecí a rodiny M., Š. XXX, o vydanie neodkladného opatrenia, takto,

rozhodol:

I. Okresný súd Rožňava nariaďuje neodkladné opatrenie, v zmysle ktorého:

Súd nariaďuje poručníčke F. Q., narodenej XX.XX.XXXX, aby odovzdala maloletého S. C., narodeného X.X.XXXX, dočasne do starostlivosti S. X. M., N.. N. XX, na dobu troch mesiacov od vykonateľnosti uznesenia.

II. Toto uznesenie je predbežne vykonateľné dňom jeho vyhotovenia.

III. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov tohto konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom, doručeným tunajšiemu súdu 30.9.2021, požiadal Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny o vydanie neodkladného opatrenie, ktorým by súd nariadil poručníčke F. Q., narodenej XX.XX.XXXX, odovzdať maloletého S. C., narodeného X.X.XXXX, dočasne do starostlivosti S. X. M., N.. N. XX, na dobu troch mesiacov od vykonateľnosti uznesenia.

2. Návrh odôvodnil tým, že maloletý S. C. pochádzajúci z manželstva V. C., narodeného XX.X.XXXX, zomrelého dňa XX.X.XXXX a V. C., narodenej XX.XX.XXXX, zomrelej X.XX.XXXX, bol spolu s ďalšími súrodencami rozsudkom Okresného súdu H. sp. zn. 2P/263/2012 z 16.11.2012 umiestnený do ústavnej starostlivosti Detského domova T. H.. Počas jeho umiestnenia s deťmi nadviazala kontakt príbuzná zo strany otca, F. Q., narodená XX.XX.XXXX, a rozhodla sa osobne postarať o troch najmladších súrodencov, maloletých S., Y. a G.. Okresný súd H. ju rozsudkom sp. zn. 8P/215/2013 z 15.4.2014, právoplatným 23.5.2014 ustanovil za poručníčku týchto detí, starostlivosť o nich zabezpečovala spoločne s partnerom W. Q., ktorý dňa XX.X.XXXX zomrel. Deti si vytvorili k poručníčke a jej rodine silný citový vzťah, Y. a S. ju volajú „starká“ a najmladší G. „mama“. Starostlivosť o deti po úmrtí partnera poručníčky zabezpečovala sama. Začiatkom tohto roka signalizovala výchovné problémy s deťmi, najmä s maloletým S.. Následne trvala na umiestnení maloletých S. a G. do ústavnej starostlivosti, preto bol dňa 24.3.2021 podaný na tunajší súd návrh na nariadenie pobytového výchovného opatrenia maloletým deťom na účely zabezpečenia odbornej diagnostiku pobyt zariadení, ktoré vykonáva odbornú diagnostiku na dobu 6 mesiacov v CDR S., n.o. M.. Poručníčka svoje rozhodnutie prehodnotila, preto bol návrh vzatý späť a následne uznesením sp. zn. 12P/37/2021 z 20.4.2021 bolo konanie zastavené.

3. Nakoľko bolo nevyhnutné rodinu podporiť a pomôcť jej, dňa 9.4.2021 tunajší úrad práce vydal odporúčanie na vykonávanie opatrení SPODaSK ambulantnou a terénnou formou, opatrení na uľahčenie riešenia výchovných problémov alebo rodinných problémov v zmysle § 44a ods. 1 písm. b) bodu 1 zákona č. 305/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov. Opatrenia CDR I. - H. D. vykonávalo od 29.4.2021 do 26.07.2021. Poručníčka pri spolupráci so zamestnancami CDR nebola otvorená, ako sama uviedla, zatajovala skutočnosti, situácia v rodine sa zhoršovala, až vyvrcholila do stavu, kedy ju deti vôbec nerešpektovali, Y. neprespávala doma, po nociach sa túlal aj maloletý S., niekedy aj s maloletým G..

4. Dňa 27.7.2021 boli všetky tri deti umiestnené na dobrovoľný pobyt do Centra pre deti a rodiny S.Š. na základe odporúčania z 20.7.2021 a na základe dohody s ich poručníčkou. Deti boli umiestnené v satelite CDR v M., Y. O.. X. Už na skutočnosť, že dobrovoľný pobyt nebudú vykonávať v S. reagovali veľmi emotívne. Na skupine v satelite sa adaptovali veľmi ťažko, s poručníčkou boli denne v telefonickom kontakte, dožadovali sa návratu domov. Poručníčka po umiestnení detí odcestovala k svojej dcére do W. a po návrate deti v CDR osobne navštívila. S deťmi bol prevedený pohovor. Deti si priznali, že sa nesprávali dobre, že situáciu, v ktorej sa ocitli si spôsobili tým, že nerešpektovali poručníčku a nechali sa ovplyvniť nevhodnou partiou. „Stará mama“ ich po nociach hľadala, nevedela kde sú, S. fajčil a dokonca požíval aj alkohol. Odborným tímom CDR boli deti počas dobrovoľného pobytu hodnotené kladne, pravidlá na skupine dodržiavali, najmä Y. pomáhala v rámci svojich schopností pri domácich prácach, venovala sa mladším deťom. Dňa 19.8.2021 bolo dohodnuté, že deti budú uvoľnené na pobyt mimo CDR. Ich starostlivosť prevzala poručníčka 20.8.2021, kedy sa aj rozhodla dobrovoľný pobyt detí v CDR ukončiť a deti sa odvtedy nachádzajú v jej starostlivosti. Dňa 24.8.2021 bolo prístupné k ďalšiemu odporúčaniu rodiny na výkon opatrení SPODaSK zamestnancami CDR I. - H. D. ambulantnou a terénnou formou, opatrení na uľahčenie riešenia výchovných problémov alebo rodinných problémov, v zmysle § 44a ods. 1 písm. b) bodu 1 zákona č. 305/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov. V rodine bolo nevyhnutné nastaviť pravidlá, ktoré deti nemali. Poručníčka nedokázala byť zásadová, nemá k tomu dostatočné kompetencie už aj s prihliadnutím na jej vek a zdravotný stav, je liečená na onkologické ochorenie pľúc. Deti musia byť vedené k zodpovednosti za svoje konanie, mali by si začať zodpovednejšie plniť aj školské povinnosti a dosahovať lepšie výchovno-vzdelávacie výsledky. Poručníčka by mala vedieť, kde a s kým deti trávajú voľný čas, mala by určiť čas príchodu detí domov a mala by zamedziť tomu, aby Y., ktorá je ešte maloletá spávala doma a nie u svojho priateľa, ako tomu bolo pred jej umiestnením do CDR. Najväčšie problémy má s výchovou maloletého S.. Výraznejšie zmeny v jeho správaní sa začali prejavovať začiatkom tohto roka. Vo februári sa dopustil priestupku proti majetku drobnou krádežou v obchode. V minulom školskom roku bol žiakom 6. ročníka Základnej školy v S.. Z jeho školského hodnotenia z minulého školského roka: „Je neposedný, nedokáže dlhodobejšie udržať svoju pozornosť. Je pomerne konfliktnej povahy, prejavujú sa u neho sklony k fyzickej agresivite voči spolužiakom. Voči učiteľom je jeho správanie v medziach normy, na hodinách je pasívny, jeho aktivita a záujem o vyučovanie je na veľmi nízkej úrovni. Dosahoval podpriemerné vyučovacie výsledky, z hľadiska prospechu patril k slabším žiakom. Nemá pozitívny vzťah k učeniu, absentuje akákoľvek domáca príprava. Nemá potrebné pomôcky. Nové poznatky prijíma pasívne, rýchlo zabúda. Mal vymeškaný menší počet neospravedlnených vyučovacích hodín.“ Už v porovnaní so školským rokom 2019/2020 bolo zjavné zhoršenie výchovno-vzdelávacích výsledkov aj školskej dochádzky. V školskom roku 2020/2021 opakuje 6. ročník. Dňa 21.9.2021 bol vykonaný rozhovor s triednym učiteľom maloletého. Od začiatku tohto školského roka už má neospravedlnené vyučovacie hodiny, ktoré vznikajú tým, že do školy príde, síce niekedy aj neskoro a odchádza z niektorých vyučovacích hodín, následne sa do školy vráti. Porušuje školský poriadok, ťažšie reaguje na usmernenia, je výbušný. Z vyžiadanej aktuálnej správy ZŠ z 23.9.2021 vyplývajú ďalšie skutočnosti, že „je konfliktný, učebné pomôcky si nosí sporadicky, domáca príprava na vyučovanie je slabá. Počas vyučovania so striedavým záujmom sleduje výklad učiva, je priemerne chápvavý, na priemernej rozumovej úrovni. Perspektívne ciele nemá vytýčené, čím skôr chce byť dospelý a využívať sociálny systém spoločnosti“. Po ukončení dobrovoľného pobytu sa maloletý S.D. vrátil so súrodencami do starostlivosti poručníčky. Počas víkendu z 18. na 19.9.2021 a aj začiatkom nasledujúceho týždňa opäť neprespával doma, pravdepodobne bol s kamarátmi a požil aj alkohol. Zamestnanci CDR I. - H. D., ktorí sa s rodinou stretli dňa 21.9.2021 mu navrhli individuálne psychologické poradenstvo a pomoc, čo odmietol. Narušil sa aj jeho vzťah k súrodencom. Je zrejmé, že ho niečo trápi, nechce o tom hovoriť. Poručníčke odvráva, dokonca sa jej vyhrážal, sám sa opakovane vyjadril, že chce odísť do ústavu. Nastavené boli pravidlá jeho fungovania, je však veľký predpoklad, že ich poruší.

5. Zdrojom rodiny je stabilné a vhodné bývanie, stabilný príjem a silné pozitívne citové väzby detí vo vzťahu k poručníčke. Deti majú zabezpečené základné potreby, vždy dostatok jedla, osobných potrieb, nemajú však naplnenú potrebu úplnej rodiny a starostlivosti rodičov, sú obojstranne osirelé a po úmrtí partnera poručníčky nemajú v rodine mužský vzor. Poručníčka má vážne zdravotné problémy, pre deti nie je dostatočnou autoritou. S. je v kritickom vývinovom období, kedy potrebuje mať pevne nastavené hranice, čo v rodine absentuje. Prvotné prejavy sociálno-patologického správania (drobné krádeže, sklony ku konfliktom so spolužiakmi, agresivita) sa môžu neskôr vystupňovať do vážnejších problémov, preto je nevyhnutné rodine poskytnúť odbornú pomoc a podporu. Mali by sa posilniť rodičovské kompetencie a zručnosti poručníčky najmä tým, že by bola pri výchove detí zásadová a trvala na dodržiavaní pravidiel. Vo vzťahu k výchove detí musí zaujať jednoznačný postoj, nemôže ponechávať zodpovednosť na pomáhajúce a podporujúce subjekty, jej vyjadrenia vo vzťahu k deťom a vo vzťahu k subjektom sa doposiaľ rozchádzali, v deťoch vzbudzovala nádeje a sľubovala im veci, ktoré následne nespĺnila, čo ich dezorientovalo. Pri zhodnocovaní miery ohrozenia detí najväčšie ohrozenie zisťujeme vo fungovaní rodiny a vzťahoch v rodine a u maloletých S. a G. v oblasti vzdelávania.

Na základe výrazných negatívnych zmien v správaní maloletého S. je v jeho záujme vyňatie z doterajšieho prostredia a poskytnutie odbornej pomoci a jeho diagnostiky v špecializovanom zariadení, nakoľko opatreniami SPODaSK ambulantnou a terénnou formou aj v spolupráci s CDR I. - H. D. sa nepodarilo motivovať maloletého k plneniu školských aj iných povinností, k rešpektovaniu autority poručníčky, k rešpektovaniu spoločenských noriem, nepodarilo sa nám zistiť príčiny zmien v jeho správaní. V záujme jeho ďalšieho fyzického, psychického a sociálneho vývinu je jeho umiestnenie v režimovom zariadení. Maloletý má rezervované miesto v Diagnostickom centre M., kde je dohodnutý termín jeho umiestnenia na deň 11.10.2021. Poručníčka bola o umiestnení maloletého informovaná počas osobnej návštevy v domácnosti dňa 27.9.2021.

6. Podľa § 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP), podľa tohto zákona súdy prejednávajú a rozhodujú veci ustanovené v tomto zákone.

7. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), ak tento zákon neustanovuje inak.

8. Podľa § 360 ods. 1 CMP, neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

9. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

10. Podľa § 326 ods. 1 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby, podľa § 132 CSP uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností, odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov, alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností, hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

11. Podľa § 331 ods. 1 CSP, návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručí súd ostatným stranám až spolu s uznesením, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na jeho nariadenie odmietnutý, alebo zamietnutý, uznesenie súd ostatným stranám nedoručuje, uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak ním bolo neodkladné opatrenie nariadené.

12. Podľa § 365 ods. 1 až 5 CMP, ak sa ocitne maloletý bez akejkoľvek starostlivosti alebo ak je jeho život, zdravie a priaznivý vývoj vážne ohrozený alebo narušený, súd neodkladným opatrením nariadi, aby bol maloletý dočasne zverený do starostlivosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby, ktorú v uznesení určí. Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené. V konaní o nariadení neodkladného opatrenia netreba ustanovovať maloletému procesného opatrovníka. Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia sa doručuje účastníkom až pri uskutočnení jeho výkonu. Účastníkom, ktorí neboli prítomní pri výkone uznesenia doručí súd uznesenie spolu so zápisnicou o priebehu výkonu dodatočne.

13. Podľa § 367 ods. 1 až 4 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto mal maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej

osobnej starostlivosti. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do 7 dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví. Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením, ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné len čo bolo vyhotovené. Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia súd môže doručiť účastníkom až pri uskutočnení jeho výkonu, ak je predpoklad, že by bol výkon rozhodnutia inak zmarený. Účastníkom, ktorí neboli prítomní pri výkone uznesenia, doručí súd uznesenie spolu so zápisnicou o priebehu výkonu dodatočne.

14. Podľa článku 3 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch, týkajúcich sa detí, či už vykonávaných súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi, alebo zákonodarnými orgánmi.

15. Súd pri rozhodovaní o úprave rodičovských práv a povinností pred začatím konania, alebo po jeho začatí v prvom rade prihliada na záujem maloletého dieťaťa. Podľa CMP, ako prostriedok na ochranu záujmu maloletých slúži práve inštitút neodkladného opatrenia. Základnou podmienkou na nariadenie neodkladného opatrenia, v zmysle CSP je, aby účastník osvedčil uplatňovaný nárok a preukázal potrebu neodkladnej úpravy pomerov účastníkov konania, ktorá nemusí vyplývať len z naliehavosti situácie, ale v prípade konania starostlivosti súdu o maloletých, aj z existencie záujmu maloletého dieťaťa. Naliehavosť potreby úpravy pomerov neodkladným opatrením v týchto konaniach ustupuje záujmu maloletého dieťaťa. A teda, ak je nariadenie neodkladného opatrenia v záujme maloletého dieťaťa, nemusí byť nevyhnutne súčasne splnená aj podmienka naliehavosti potreby úpravy pomerov. Uvedené mal na mysli aj zákonodarca v novom CMP, nakoľko pri nariaďovaní neodkladného opatrenia v týchto konaniach nie je potrebné odôvodňovať nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy, postačuje odôvodnenie záujmu maloletého dieťaťa. Zároveň súd pred samotným nariadením neodkladného opatrenia nezisťuje všetky skutočnosti, potrebné pre rozhodnutie, nakoľko sa jedná o predbežnú úpravu práv a povinností, ktorá nevyžaduje zdĺhavé dokazovanie a konanie. Preto sú pre súd podstatné listinné dôkazy, predložené spolu s návrhom, ako aj samotný návrh, z ktorého súd vychádza.

16. Súd sa oboznámil s obsahom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia - o dočasné zverenie maloletého do Diagnostického centra M. a po vyhodnotení tvrdení obsiahnutých v návrhu a s poukazom na vyššie citované zákonné ustanovenie dospel k záveru, že v danej veci je splnený predpoklad na nariadenie neodkladného opatrenia. Súd mal za to, že by mohlo byť ohrozené zdravie a život maloletého, keďže u maloletého došlo k negatívnym zmenám v jeho správaní, nerešpektovaniu poručníčky a k zanedbávaniu plnenia školských povinností. Poručníčka nie je schopná dostatočne zabezpečiť jeho výchovu, ani plnenie povinnej školskej dochádzky a prípravu na vyučovanie. Jeho ponechanie v pôvodnom prostredí by neplnilo účel prevýchovy a nápravy. Na základe vyššie uvedeného súd dospel k záveru, že navrhovateľ osvedčil potrebu bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov, ako základnej podmienky pre nariadenie požadovaného neodkladného opatrenia. Za daných okolností teda súd považoval návrh za dôvodný, a preto mu v celom rozsahu vyhovel.

17. Toto uznesenie o neodkladnom opatrení je vykonateľné dňom jeho vyhotovenia (§ 367 CMP).

18. Výrok o trovách konania sa opiera o ustanovenie § 52 CMP.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote do 15 dní od doručenia v troch vyhotoveniach, ktoré sa podáva na Okresný súd Rožňava a o odvolaní rozhodne Krajský súd v Košiciach.

Podľa § 363 CSP, v odvolaní sa musí okrem všeobecných náležitostí podania stanovených v § 127 ods. 1, 2 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, jeho podpísania a uvedenia spisovej značky tohto konania) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace

procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 CMP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 2 CMP). V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy (§ 63 CMP).

Podľa § 376 ods. 1, 2, 3 CMP, ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia. Súd môže nariadiť výkon rozhodnutia aj bez návrhu. Konanie o výkone neodkladného opatrenia nariadi súd vždy aj bez návrhu.